

18 – 21 Şubat 2016 tarihleri arasında, Sırbistan'ın Başkenti Belgrad'da gerçekleştirilen "38. Belgrad Turizm Fuarı"nda, 55 ülkeden 1.153 katılımcı yer aldı.

Geçtiğimiz yıllarda olduğu üzere fuar ile aynı merkezde eş zamanlı olarak düzenlenen, Yiyecek Hizmetleri Endüstrisi Fuarı - HORECA ve Uluslararası Şarap Fuarı - BEOWINE ziyaretçi sayısının artmasına katkı sağlamıştır.

Yaklaşık 65 bin ziyaretçinin katıldığı fuarın resmi açılışı Sırbistan Başbakanı Alexander Vucic'in katıldığı törenle yapılmış, etkinlik ülkede yayın yapan yazılı ve görsel medyada geniş yer bulmuştur.

Türkiye Standı

Belgrad Kültür ve Tanıtma Müşavirliğinin başarılı organizasyonunda katılım sağlanan fuara Türkiye, toplam 305 metrekarelik alanda katıldı. Türkiye standı içerisinde THY, TÜROB ve TÜRSAB'ın yanı sıra toplam 22 kurum/kuruluş yer aldı.

Belgrad Büyükelçisi Mehmet Kemal Bozay ev sahipliğinde, Türkiye standında düzenlenen törene; Sırbistan Başbakan Yardımcısı ve Turizm Bakanı Rasim Ljajic ile iki ülke turizm sektör temsilcileri ve medya mensupları katılmış, söz konusu törende konuşan Sırbistan Başbakan Yardımcısı Ljajic iki ülke arasında gelişen ilişkilere vurgu yaparak "Türkiye'nin bütün Sırp vatandaşları için öncelikli ve vazgeçilmez bir turizm ülkesi olduğuna" vurgu yapmıştır.

Belgrad Büyükelçiliğimizin süregelen çalışmaları neticesinde, fuar alanına davet edilen yaşları 07-14 arasında değişen Sırp öğrencilerden oluşan bir koro grubu, Türk ve Sırp milli marşları ile Türkçe, Sırpça şarkılar seslendirmiş, etkinlik gerek fuar alanında gerekse ulusal medyada ilgi ile karşılanmıştır.

TÜROB Standı

Türkiye standı içerisinde yer alan, Birliğimiz standında, Ülkemiz ve İstanbul'a ait genel bilgiler içeren tanıtım materyalleri ile TÜROB üyeleri tarafından sağlanan promosyon malzemelerinin dağıtımı yapılmıştır.

Sırbistan

Yaklaşık 7.2 milyon nüfusa sahip Sırbistan'da kişi başı milli gelir 13 bin Amerikan Doları seviyesinde bulunmaktadır.

Tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Balkanlar coğrafyasının merkezinde yer alan Sırbistan, yakın tarihin önde gelen devletlerinden Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin de en önemli parçasıydı.

Avrupa kıtasında imparatorlukların hüküm sürdüğü devirlerde Roma ve Bizans tarafından yönetilen Sırbistan, 500 yıl boyunca Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyetinde kaldı. 17.

yüzyılın sonları ile 18. yüzyıl boyunca Belgrad şehrinin kontrolü, Osmanlı ile Avusturya devletleri arasındaki başlıca çekişmenin nedeni oldu. Sırbistan'ın Osmanlı'dan kopuşu ise, Avrupa'da milliyetçilik ve bağımsızlık hareketlerinin yeni filizlendiği bir döneme denk geldi.

1945 yılında kurulan ve altı Cumhuriyet (Bosna-Hersek, Hırvatistan, Karadağ, Makedonya, Slovenya ve Sırbistan Sosyalist Cumhuriyetleri) ile iki özerk bölgeden (Kosova ve Voyvodina) oluşan Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin dağılma sürecine girmesi sonucu 27 Nisan 1992 tarihinde kabul edilen anayasa uyarınca Sırbistan ve Karadağ'dan oluşan yeni Yugoslavya Federal Cumhuriyeti kurulmuştur. 1992 yılında Slovenya, Hırvatistan, Makedonya Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Yugoslavya'dan ayrılarak bağımsızlıklarını ilan etti.

Sırbistan ve Karadağ'ın ilişkilerinin yeniden tanımlanması çerçevesinde 2002'de imzalanan Belgrad Anlaşması'nın ardından 4 Şubat 2003 tarihinde Anayasal Şart resmen kabul edilmiş, ülkenin adı Sırbistan ve Karadağ Devlet Birliği olmuştur. Sırbistan ve Karadağ Devlet Birliği'nin bir parçası olan Karadağ, düzenlenen referandumun ardından, 3 Haziran 2006 tarihinde bağımsızlığını ilan etmiştir.

Yakın tarihimize kadar ülkede yaşanan savaşlar, uygulanan uluslararası yaptırımlar, uluslararası askeri müdahaleler ekonomik ve sosyal açıdan gerilemeye ve altyapısının tahrip olmasına yol açmış, yaşam standartlarını olumsuz yönde etkilemiştir. 1999 yılındaki 78 gün süren NATO bombardımanının ardından ulaşım ve iletişim sektörü büyük oranda zarar görmüştür. Halen devam etmekte olan yenileme çalışmaları ülke ekonomisine milyonlarca dolar zarar vermiştir.

Ülkenin Kuzeyinde Macaristan, batısında Hırvatistan ve Bosna Hersek, güneyinde Makedonya ve Kosova, doğusunda Romanya ve Bulgaristan bulunur. Karadağ'ın ayrılmasından sonra Sırbistan'ın deniz çıkış noktası kalmamıştır.

Özellikle, AB'nin 2012 yılında "aday ülke" sürecini başlatması sonrasında büyüme potansiyeline sahip bir ülke olarak tanımlanabilir. Bununla birlikte ülkedeki kurumların yeterince güçlü olmaması ve demografik yapıda gözlenen bozulma ekonomik büyümenin ilerlemesini de yavaşlatmaktadır. Sırp ekonomisi temel olarak yabancı sermaye destekli imalat sektörüne ve ihracata dayanmaktadır. Dünyadaki finansal kriz, uzun vadede ülkenin kalkınması için ihtiyaç duyulan yapısal ekonomik reformları sekteye uğratmışsa da Sırbistan bu olumsuzlukları yavaş da olsa gidermeye çalışmaktadır.

Ülkede 2,8 milyon işgücü bulunmakta, ancak işsizlik oranı % 20 gibi yüksek bir oranda seyretmektedir. Bu işgücünün % 21,9 gibi büyük bir oranı tarımda, % 15,6'sı sanayi imalatında, % 62,5'i hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. Yüksek işsizlik oranı ve duraklamış hane gelirleri hala devam etmekte olan politik ve ekonomik problemlerin başında gelmektedir.

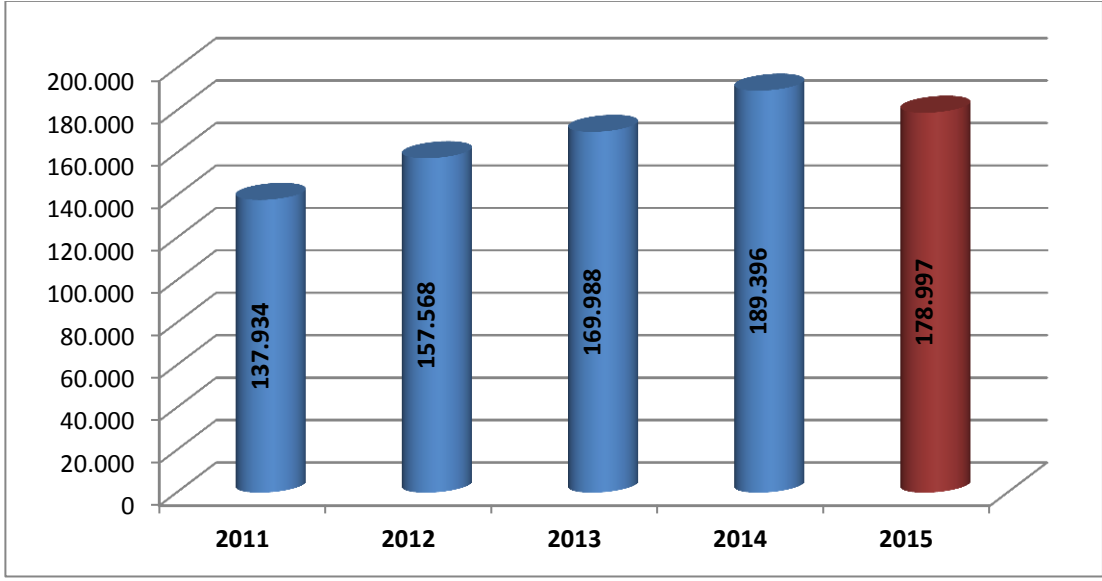
Sırbistan'da turizm yatırımları yavaş olmakla beraber artış göstermekte, yabancı yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır. Ülkede toplam yatak kapasitesi 30 bin civarında olup Başkent Belgrad toplam 94 otel ile ülkedeki toplam yatak kapasitesinin %60'ını barındırmaktadır.

Sırbistan-Türkiye Turizmi

Sırbistan, özellikle tarih, termal, kültür ve gastronomi alanları ile turizmde öne çıkmayı hedeflemekte, ülkeyi ziyaret eden turist sayısı her geçen yıl artış göstermektedir. 2015 yılında ülkeyi ziyaret eden yaklaşık 1 milyon turistten 65 bini Türk vatandaşlarından oluşmaktadır. Türk tatilciler için önemli bir destinasyon konumundadır Özellikle yiyecek, içecek ve konaklama ücretleri Avrupa seviyesinin çok altında olmakla önemli bir rekabet avantajı doğurmaktadır. Sırbistan’da taksit sistemi tam olarak geliştirilemediği için turistlerin tamama yakını taksitler tarafından en az bir kez dolandırıcılığa maruz kalmaktadır.

Sırbistan’dan ülkemize *gelen* turist sayısı;

Türkiye Otelciler Birliği

SONUC

Hotel Association of Turkey

2016 yılı içerisinde yapılacak Sırbistan Meclisi seçimleri döneminde yurt dışına çıkacak turist sayısında düşüş beklenmektedir.

Sırbistan, ülkeye gelecek turist sayısını artırmak üzere “Balkanların Kayıp İncisi” sloganı ile bir tanıtım kampanyası başlatmıştır.

Belgrad Büyükelçisi Mehmet Kemal Bozay’ın ülkemizi tanıtmak ve ikili ilişkilerini geliştirmek üzere büyük gayret gösterdiği çok sayıda otorite tarafından dile getirilmektedir.

Ülkemizde son dönem yaşanan terör saldırıları Sırp medyasında geniş şekilde yer almaktadır. Fuarın başlamasına bir gün kala Ankara’da yaşanan terörist saldırı “Türkiye’de güvenlik tehlikesi” başlıkları ile Sırp medyasında geniş yer bulmuştur.

Türk yapımı televizyon dizileri Sırp televizyonlarında “Türkçe” yayınlanmaya devam etmekte, söz konusu dizi filmler ülkemizin tanıtımına katkı sağlamaktadır.

Sırbistanlı turistlerin tatil tercihinde ilk sırayı deniz-kum-güneş, sonrasında alışveriş ve kültür turları alıyor. İstanbul, THY ve Pegasus tarafından sağlanan tarifeli seferler ile havayolu ulaşım kolaylığı dikkate

alındığında Sırbistan'dan gelen ziyaretçilerin 3/1 oranının varış noktası konumunda. İstanbul'u Antalya, Alanya, Kuşadası ve Marmaris takip ediyor.

Seyahat Acentaları ve Tur Operatörleri aracılığı ile, Sırbistan'dan özellikle Kuşadası ve İstanbul'a yoğun olarak otobüs ile turist taşımacılığı yapılmaktadır. Otobüs ile turist taşıyan firmalar, havayolu kuruluşlarına Nisan-Mayıs aylarında sağlanacak 6.000 USD tutarındaki teşviklerin otobüsler için de uygulanmasının son derece önemli ve yararlı neticeler doğuracağı dile getirilmiştir.

2016 yılında, Ülkeden sırası ile Karadağ, Hırvatistan, Yunanistan ve Tunus'un en çok tercih edilecek destinasyonlar olması öngörülmektedir.

Tur Operatörleri ve turizm otoriteleri ile yapılan görüşmeler neticesinde, 2016 yılında Sırbistan'dan ülkemize gelecek turist sayısında yaklaşık %20 kayıp beklenmektedir.

Kaynaklar: TÜROB Arşiv, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C. Ekonomi Bakanlığı, IMF, ITC-Trade Map, Beogradski sajam turizma, THY, Pegasus, Info Guide Belgrade

TÜROB © Mart 2016

TÜROB

